

Uprava za Ljubljano, Knafljeva
ulica 8 - telefon št. 3123, 3124,
3125, 3126
Narodni oddelki: Ljubljana, Selem-
burgova ul. 6 - Tel. 3392, 3492.
Telefon št. 2455.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 106.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Štiriletnica poljsko-nemške pogodbe

Minila so štiri leta, odkar je bil sklenjen znameniti sporazum med Nemčijo in Poljsko, sporazum, s katerim se za deset let odlagajo vsa sporna vprašanja med obema državama. Za znameniti pakt, podpisan v Berlinu konec januarja 1934, je vzbudil takrat ogromno pozornost po vsej Evropi, postal in ostal predmet nešteti polemik, razmišljanj in najraznovrstnejše diskusije po vsej Evropi, zlasti pa po Poljski sami. Ta slednja živahno diskutira o paktu še danes, ko o la Evropa zanj ne kaže skoro nobenega zanimanja več. Nič ni značilnega kakor način, s katerim se je na Poljskem omenjala in praznovala četrta obletnica premirja z Nemčijo. Opozicija se po znatnem delu obletnice sploh ni spominjala, poudarjajoč s tem svoj odpor zoper pakt sam. Vladni in vladni prijazni tisk mu je posvečal seveda več pozornosti in kakor doslej podčrtaval njegov izredni pomen za razvoj in za stanje poljske zunanje politike ter za ugled in pozicijo Iržave napr. inozemstvu.

Nič ni pretirano, da je bilo malo dogodkov, ki bi bili povzročili tako ogromno presenečenje za mednarodno politično javnost, kakor je bil pred štiri leti sporazum, s katerim se je za deset let oddolžilo ad acta vse, kar bi moglo motiti dobre odnose med Berlinom in Varšavo. Saj je veljala dotlej nemško-poljska meja za najbolj ogroženo, najbolj problematično v Evropi in se je na splošno pričakovalo, da se bodo ob njej sprožili prvi krvavi konflikti, opasni za mir vsega kontinenta. Gotovo danes ni treba o tem trošiti besed, saj so vse stvari še v svežem spominu. Bolj važno je, kolikšnega pomena je bila ta presejteljiva sprememba za mednarodno politične odnose. Poljska opozicija je naglašala, da se je z berlinskim paktom Nemčija izklopala iz osamljenosti, ki je bila v oni dobi zares pomembna; nadalje, da sporazum ni iskren, pa da z njim Berlin le pridobiva časa in sredstev za obnovo ofenzive, ki se bo gibal po starih, torej predvsem protipoljskih smernicah. Toda temu nasproti so vladne gloste te dni po pravici poudarjale, kako se je atmosfera ob poljsko-nemški meji zares pomirila, ne da bi bilo Poljski treba za to žrtvovati karkoli bistvenega, odnosno sploh kaj realnega. Manjšinske zadeve res da niso urejene idealno, toda odkloniti se ne sme vprašanje, kaj bi se bilo moglo učinkovitejšega storiti zanje po stari poti, brez sklepa berlinskega sporazuma iz leta 1934. Posebno se naveliča, da se je nemška ofenziva v Gdansk morala ustaviti prav radi pakta, zakaj nadaljevanje radikalne politike strankarskega režima v mestu Gdansk, ki je bilo tako rekoč že sklenjena stvar, bi moglo prizadeti dosežene uspehe, pa se je zato opustilo. Res je, da se smatra po pravici danes problem Gdanska kot najkočljivejši v kompleksu nemško-poljskih odnosov, pa da je ravno radi pakta manj neposredno opasen.

Najdoločnejše se uveljavlja kritika opozicije na poljsko-nemških odnosih, temelječih na berlinskem paktu, z očitki, da se z njim še vedno ojačuje nemška mednarodna pozicija in olajšujejo nemške priprave. Kakor ni mogoče drugače, izhaja ta in podobna kritika iz načelnopolitičnih vidikov. Kakor marsikje drugod je tudi tu zunanje-politična orientacija izraz notranjopolitičnih razmerij. Poljska opozicija, ki je ostala z vneto na strani demokracije in vztraja na demokratičnih načelih ter se poganja za obnovo demokratičnega reda in režima v državi, simpatizira z onim taborom na zapadu, ki je ostal nasproten hitlerizmu tako po notranjih kakor po zunanjih političnih smernicah. Zato ta opozicija napada berlinski pakt, smatrajoč ga za sredstvo protidemokratske politike. Toda zanimljivo je, kako se ujema opozicija z režimom v končni presoji situacije. Obe strani sta uverjeni, da je temelj, na katerem stoni zgradba sedaj štiri leta starega berlinskega pakta, dovolj trden za to funkcijo, le dotlej dokler se Nemčija — preveč ne ojači. Dasi se vidi, kako se na vladni strani skrbno izogibajo prilikam, da bi se moralo pokazati to značilno nezaupanje, se vendarle ni dalo prikriti, da leži na dnu razmerja zelo določna skepsa. Tudi v najoficijalnejši Varšavi ne želijo uspehov nemški zunanji politiki v smeri povečave in ojačitve, smatrajoč, da bi se s tem spremeniile osnove pakta samemu. Nemara bi bila diskusija o priliki štiriletnice pakta brez primere bolj srida, ako ne bi odločalo za kulisami vendarle to znatno naziranje. Podobna je, da gleda Poljska s takimi pogledi tudi na ostalo srednjo Evropo, v kateri se uveljavlja sodobna nemška zunanja politika. Zdi se, da povsod prevladuje zavest, da je prijaletstvo z Berlinom mogoče le dotlej, dokler se ta ne ojači preko neke mere, to je, dokler ne postane premočen in dokler mu prevelika moč ne dovoli, uveljavljati lastno voljo preko paktov in sporazumov. Razumljivo je, da v

KONKORDAT DEFINITIVNO ODSTAVLJEN Z DNEVNEGA REDA

Sv. arhierejski sabor je soglasno sprejel na znanje sporočilo predsednika vlade dr. Stojadinovića, da konkordat z dne 25. julija 1935 ne bo uzakonjen

Beograd, 8. febr. AA. »Glasnik srbske pravoslavne patriarhije« je v svoji izredni številki dne 8. t. m. objavil naslednjo deklaracijo:

Sveti arhierejski sabor, ki je bil sklican na izredno zasedanje 22. januarja, je med drugim razpravljal tudi o vprašanju zakonskega načrta o konkordatu, ki je bil podpisan med kraljevino Jugoslavijo in Vatikanom dne 25. julija 1935. Proučil je vse merodajne izjave, ki so bile doslej podane, ter uradne akte g. predsednika in posameznih članov vlade o tem predmetu in sicer:

1. Izjavo g. predsednika vlade z dne 27. oktobra 1937, zaup. št. 22.430 ki je bila poslana predsedniku sv. arhierejskega sabora in ki se glasi:

Ker je bil v narodni skupščini sprejet načrt zakona o konkordatu, bi ga bilo treba sedaj predložiti v rešitev se senatu. Še istega dne 23. julija ko je bil konkordat sprejet v narodni skupščini, sem izjavil, da moramo mi vsi želeli, da bi bil konkordat sprejet v lepši in pomirljivejši atmosferi med narodom. Dodal sem, da s sprejetjem konkordata ne sme biti moten verski mir v naši državi. Tedaj sem zaključil svojo izjavo s tem, da kr. vlada konkordat ne bo takoj predložila senatu v nadaljno obravnavo. Glede konkordata se razmere niso spremenile v tej smeri, da bi tudi jaz moral spremeniti svoje stališče, ki sem ga podal pred dvema mesecema. Kr. vlada vztraja pri tem svojem stališču, vendar pa zakonskega načrta o konkordatu ne bo predložila v razpravo in rešitev. Slično obvestilo sem poslal tudi predsedniku senata. Senat je na osnovi

te moje izjave na svoji seji dne 19. t. m. sklenil da se zakonski načrt o konkordatu s Sv. stolico prenese na novo senatsko zasedanje. Potemtakem je v smislu določb ustave in zakona o poslovnem redu ta zakonski predlog odpadel.

2. Razpis notranjega ministrstva z dne 24. novembra 1937, zaup. št. 59.706, ki je bil poslan vsem banovinom in ki se glasi:

Dne 10. novembra je bila objavljena v dnevniki izjava gospoda predsednika ministrskega sveta, da konkordat med kraljevino Jugoslavijo in Vatikanom, ki je bil izglasovan v narodni skupščini, ne bo predložen senatu. Zatem je bilo na seji senata dne 19. oktobra na pobudo kr. vlade sklenjeno, da se konkordat prenese na naslednje zasedanje. Tako je bil konkordat, ki je bil izglasovan v narodni skupščini odstavljen definitivno z dnevnega reda in se ne bo več predložil. Čeprav pa so bile izjave in odredbe pristojnih faktorjev o odstavitvi konkordata z dnevnega reda objavljene v tisku, se vendar od določenih strani javno trdi, da konkordat ni bil definitivno odstavljen z dnevnega reda in da se bo prišel zopet obravnavati, čim se bodo razmere spremenile. Takšne neresnične trditve se čujejo tudi na raznih zborovanjih in sestankih in jih podajajo ter širijo po večini nasprotne sedanjega režima, ker pač ne razpolagajo z argumenti za resnejšo kritiko delovanja kr. vlade. Dostavljamo vam gornje, da bi se mogel narod točneje obvestiti o tem važnem vprašanju in da nekateri prapadni pravoslavni vere ne bi bili v zmoti. Ter vam priporočamo da o tem v skladu

z lokalnimi razmerami in potrebami počitate podrejene vam občinske uprave in jim priporočite, naj o tem obvestijo občinske odbore, ki bodo dolžni obvestiti ljudstvo, da je konkordat definitivno odstavljen z dnevnega reda in da senatu sploh ne bo predložen v obravnavo.

3. Izjavo notranjega ministra v govoru na 22. seji finančnega odbora narodne skupščine dne 29. decembra 1937, ki se glasi:

Na razpravo o konkordatu mi vobče ne mislimo. Moje osebno mnenje je, da se stari konkordat ne more ponovno predložiti in nihče med nami na to tudi ne misli. Konkordat je ustvaril motno stanje in predlog zakona je sedaj odpadel. Dr. Stojadinović dr. Korošec in dr. Spaho ne bodo predložili narodnemu predstavništvu ne starega konkordata, ne starega popravljenega, ne novega in sploh nobenega. To bo razumel vsakdo, ki je vsaj nekoliko političen.

Sv. arhierejski sabor je upošteval, da kljub navedenim merodajnim izjavam obstojajo še mnjenja, da te izjave niso popolnoma zadovoljive in je zato tudi sam smatral za potrebno, da s svojega zasedanja zahteva od vlade točno sporočilo, da je konkordat zares odstavljen z dnevnega reda in da je odpadel.

Tako sporočilo je poslal g. predsednik vlade sv. arhierejskemu saboru s svojim aktom dne 28. januarja 1938 pod strogo zaupno št. 2097 ki se glasi:

Da ne bi bilo več nikakega dvoma, ponovno izjavljam v imenu kr. vlade, da je ta in tak zakonski načrt zares definitivno odstavljen z dnevnega reda.

Na ponovno zahtevo je g. predsednik kr. vlade s svojim aktom, poslanim sv. arhierejskemu saboru 1. februarja 1938, pod zaupno št. 1861 izpopolnil svojo izjavo z naslednjimi besedami:

Čast mi je potrditi prejem vašega pisma št. 22 z dne 31.18. (druga številka je datum po pravoslavnem koledarju op. ur.) t. l. in v imenu kr. vlade izjaviti:

1) da ta in tak konkordat z Vatikanom ne bo več predložen narodnemu predstavništvu v zakonitev, in 2) da bo kr. vlada pri vsakem bodočem urejanju svojih odnosov z Vatikanom in pri ureditvi položaja rimsko-katoliške cerkve v kraljevini Jugoslaviji v polni meri spoštovala in izvajala po drž. vni ustavi zajamčeno načelo o enakopravnosti vseh veroizpovedi, ki so v naši državi po zakonu priznane.

Sv. arhierejski sabor je vse zgoraj obrazloženo upošteval in je soglasno ugotovil, da omenjene uradne izjave nudijo zadostno jamstvo da je ta in tak konkordat z dne 25. julija 1935 dejansko odstavljen z dnevnega reda in odpadel ter da ne bo več predložen narodnemu predstavništvu v zakonitev, ter je vse to soglasno sprejel na znanje.

O tem naj arhiereji obvestijo duhovščino in narod.

Konkordatska amnestija

Beograd, 8. febr. p. Kraljevske nameštstvo je danes podpisalo ukaz, s katerim je bila odredjena obča amnestija v naslednjih mejah:

za kazenska dejanja, ki so jih zakrivila duhovne in posvetne osebe od 1. januarja 1937, do dneva tega ukaza zaradi predložitve zakonskega načrta o konkordatu z dne 25. julija 1935 narodnemu predstavništvu. Amnestija velja ne glede na to, ali je bil postopek uveden, ali je že v teku in ne glede na to, ali je bila sodba že izrečena pravnoveljavno ali ne. Če postopek še ni bil uveden, naj se ne uvede.

Pravosodni minister bo odločal v vseh spornih vprašanjih, če se pojavijo dvomi, kako naj se izvrši ta ukaz.

Grški princ Nikolaj umrl

Včeraj dopoldne je umrl v Atenah oče Nj. Vis. kneginje Olge ter stric grškega kralja Jurija II.

Atene, 8. febr. AA. Davi ob 10.15 je umrl grški princ Nikolaj Ob smrtni postelji so bili v njegovih zadnjih trenutkih soproga princesa Jelena, Nj. Vis. kneginja Olga in Nj. Vel. kralj Jurij Vojvoda in vojvodinja Kentska, ki sta na poti iz Monakovega, še nista prispela v Atene. Pokojni princ je imel arteriosklerozo, zaradi katere so nastale komplikacije v obistih.

Princ Nikolaj je bil tretji sin kralja Jurija I. in kraljice Olge in se je rodil 22. januarja 1872 v Atenah. Njegov ded je bil danski kralj Kristijan IX., njegova mati pa vnukinja ruskega carja Nikolaja I. ter hčerka velikega kneza Konstantina, brata ruskega carja Aleksandra II. Ze kot dečka so ga poslali v vojaško šolo, pozneje pa se je specializiral v topništvo. V topniški stroki je princ Nikolaj dosegel vse oficirske čine do divizijskega generala. Za balkanske vojne je bil solunski guverner. Poročil se je dne 29. avgusta 1902 v Carskem selu z veliko kneginjo Jeleno Vladimirovno, hčerko velikega kneza Vladimirja, sina carja Aleksandra II. Pokojni princ Nikolaj je imel tri otroke, Nj. Vis. kneginjo Olgo, rojeno 1. 1903 in poročeno z Nj. Vis. knezom namestnikom Pavlom, princeso Elizabeto, rojeno 1. 1904 in poročeno z grofom Tering - Jetenbachom, ter Marino, rojeno

1. 1906, in poročeno z vojvodo Kentskim. Princ Nikolaj se ni zanimal le za svoj vojaški poklic, nego v veliki meri tudi za umetnost. Sam je bil slikar prav velikega talenta in je često razstavljal svoje pokrajine in portrete v Parizu. Med njimi je bilo tudi mnogo slik z jugoslovanskimi motivi. Mnogo se je bavil tudi s književnostjo ter je napisal v grščini več gledaliških del. V angleščini je izdal spomine na vladanje svojega očeta Jurija I. Princ Nikolaj je bil stric sedanjega grškega kralja Jurija II.

Knez namestnik Pavle odpotoval v Atene

Beograd, 8. februarja. p. Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle je odpotoval s svojim spremstvom v Atene. Z istim vlakom sta se odpeljala tudi vojvoda in vojvodinja Kentska, ki sta se danes pripeljala iz Monakovega.

Tritedensko žalovanje na dvoru

Beograd, 8. februarja. AA. Zaradi smrti princa Nikolaja, očeta Nj. kr. Vis. kneginje Olge, bo dvor žaloval tri tedne do 28. februarja. Knjige Nj. kr. Vis. kneza namestnika in kneginje Olge bodo odprte v maršalatu dvora za vpis sožalj.

Ruski odpravnik poslov v Bukarešti izginil

V nedeljo zvečer se je odpeljal iz poslaništva v svoje stanovanje, odtlej pa ni za njim nobene sledi

Bukarešta, 8. febr. AA. Odpravnik poslov ruskega poslaništva v Bukarešti Vladimir Butenko je namodoma izginil na tvoj nobenega sledu. Menijo da je postal žrtev skrivnostnega napada.

Butenko je bil imenovan za odpravnika poslov, ko je bil nenadno odpoklican sovjet.

taki atmosferi pojmovanja ni osnov za pravo, iskreno in resnično medsebojno zaupanje, ki more biti zares trdna podlaga razmerja med narodi, med državami.

Poljsko politiko dirigira nezaupanje na dve strani na nemško in rusko. Zato se zdi odločujočim in Varšavi najprikladnejše, da ostanejo nekako rezervirani v velikih sporih, ki mučijo sodobno Evropo. Opozicija bi hotela v teh pogledih večje jasnosti in načelnosti, dasi je podobna, da so v trenutni situaciji zares najboljši pogoji za previdno rezerviranost, pa da do neke mere tudi opozicija upošteva te pogoje. Vsekakor je treba priznati in reči, da je ob svoji štiriletnici prijateljski pakt med Poljsko in Nemčijo ne le enako aktualen, marveč še močnejši, kakor je bil ob svoji sklenitvi. Vse kaže, da bo obema dobro služil še tudi za bodoče.

ski poslanik Ostrovski. Iz sovjetskega poslaništva se je v nedeljo ob 20. s svojim avtomobilom odpeljal na stanovanje. Svoje poslaništvo, ki je Rus. trdi, da ga je pripeljal pred hišo in da se ni odstranil, dokler ni Butenko zaklenil vrat za seboj. Od tedaj manjka za njim vsaka sled. Služkinja, ki je Rumunka, trdi, da je odšla spat ob 21., da pa se Butenko dotlej še ni vrnil v stanovanje. V ponedeljek jutraj je bila zelo presenečena, ker Butenka še ni bilo domov. V njegovi postelji ni bilo ničesar.

Policija izključuje domnevo, da gre za ugrabljenje. Po uspehih preiskave postaja vse bolj jasno, da gre za zločin, ki je bil izvršen na stopnišču vile in d. je bil pri zločinu udeležen tudi šofer. Kljub preiskavi policije doslej niso našli nkega sledu za truplom. Le to so ugotovili, da je Butenko, ko je zapustil sovjetsko poslaništvo, odnesel s seboj neke dokumente, ki so prišli iz Moskve. Teh dokumentov niso našli in o njih ni nikakšnega sledu v Budenkovem stanovanju.

Izdan je bil uradni komunik, ki pravi, da rumunska vlada ne more prevzeti nikake odgovornosti za ta incident, ki je nastal brzokone zaradi sovjetskih internih zadev.

Butenko je prišel v Bukarešto iz Moskve pred dvema mesecema in si je najel štiri sobe nedaleč od sovjetskega poslaništva. Njegova žena in otrok sta v Moskvi in bi te dni morala priti v Bukarešto.

Zmaga vojske ali stranke?

Francoski listi sodijo, da poslednje spremembe v nemški vojski ne pomenijo zmage stranke nad armado

Pariz, 8. februarja. b. Vsi francoski listi še vedno prinašajo dolga, večinoma izvirna poročila o poslednjih spremembah v Nemčiji. Na splošno prevladuje sodba, da Hitlerjevi ukrepi niso razčistili vprašanja odnosov med vojsko in stranko. Poslednja je sicer dosegla nekatere osebne spremembe, ki pa nikakor ne pomenijo ojačenja strankinega vpliva v armadi. Oficijski »Temps« objavlja v tem pogledu nekaj zanimivih podrobnosti.

Za ukrepe z dne 4. februarja so bili odločilnega pomena Hitlerjevi razgovori z generalom Keitelom, ki je pred kancelarjem nastopil kot zagovornik zahtev vojske. Armada je privolila v amputacijo »rojalistične grupe«, dosegla pa je v zameno priznanje svojih zahtev, med njimi v prvi vrsti zahtevo po popolni avtonomiji. Sprejeta je bila zahteva da mora Blomberg odstopiti, general Keitel pa je bil imenovan za šefa vrhovnega poveljstva s funkcijami, ki združujejo oblast šefa generalnega štaba in vojnega ministra. Vojska je s tem preprečila imenovanje generala Göringa ali Himmlerja za vojnega ministra. Nemška vojska je odslej dejansko odvisna samo od Hitlerja, kateremu pripada vrhovno poveljstvo vseh nemških oboroženih sil. Ako se govori o utrditvi novega režima, potem se to dejansko naša samo na utrditev Hitlerjeve oblasti in moči.

Na drugi strani je Hitler s svojo posrečeno kompromisno rešitvijo izvedel v nemški vojski podobno reformo kakor pred tedni francoski minister narodne obrambe Daladier na korist generala Gamelina. General Keitel ima namreč kot vrhovni poveljnik nemške armade nalogo, da vzoredi vse obrambne sile in mu je v tem pogledu podrejen tudi maršal Göring, ki je samo šef letalstva, dasi je po stopnji višji od generala Keitela. Končno je Hitler priznal armadi tudi pravico svetovanja v zunanje-političnih zadevah, ker je poleg civilistov in dosedanjih svojih zaupnikov iz vrst stranke pozval v novo ustanovljeni »stajni svet« tudi tri generale, ki uživajo zaupanje vojske.

»Temps« v Nemčiji prepovedan

Berlin, 8. februarja. b. Podrobnosti, ki jih je pariški oficiozni »Temps« navedel v svoji številki z dne 7. februarja o pravem ozad-

ju dogodkov v Nemčiji, označujejo tu na pristojnih mestih za navadno potvorbo dejstev, katere namen je samo zastrupljanje odnosov med državami. Zaradi teh tendencioznih vesti se je nemška vlada odločila, da prepove razpečevanje »Tempsa« v vsej Nemčiji.

Kakor trde tukajšnji prodajalci listov, je bilo včeraj zaplenjenih v Nemčiji 29 inozemskih listov, ki so objavili podrobnosti o poteku pogajanj za rešitev nemške krize. Izmed angleških listov nista bila zaplenjena samo »Daily Mail« in oficiozni »Times«. V kolikor so nekateri listi, namenjeni za razprodajo, prešli kontrolo na meji, so jih politički organi naknadno zaplenili pri prodajalcih časopisov.

Vseh upokojenih oficirjev je 62

London, 8. februarja. b. Randolph Churchill, sin Winstonona Churchilla, ki ga je kot svojega posebnega poročevalca poslal v Berlin list »Evening Standard«, sporoča, da je bilo skupno s Fritschem upokojenih 62 in ne le 14 visokih oficirjev, vstevši generale. Isti list poroča, da so nekateri izmed upokojenih oficirjev sami prosili za upokojitve iz solidarnosti z generalom Fritschem. Hitler se je močno prizadeval, da bi jih odvrnil od tega koraka, toda oficirji se niso udali.

Nova poročila iz Berlina govore o možnosti nadaljnjih upokojitev.

Upokojeni oficirji zapuščajo Nemčijo

Dunaj, 8. febr. g. Na poti v Švico je pripelo danes v Solnohrad 20 nemških oficirjev, med njimi trije generali. V Solnogradu ostanejo preko noči in bodo jutri nadaljevali potovanje v Švico. Gre za oficirje, ki so bili v zvezi s spremembami v Nemčiji upokojeni.

Kdo bo Papenov naslednik?

Dunaj, 8. febr. br. V nasprotju z včerajšimi izjavami vestni da bo za naslednika Papenovi nemški poslanik na Dunaju imenovan podpolkovnik Herman Kriebel, bivši pristaš ekstremnega krila Heimwehra, poroča današnji oficiozni »Neuigkeits Weltblatt«, da je po poročilih iz Berlina dolobčen za poslanika na Dunaju dolgoletni načelnik kancelarske pisarne, vladni svetnik Meissner.

Hudi boji v Aragoniji

Saragosa, 8. febr. AA. Ob reki Alfambri se je razvnela bitka, ki jo smatrajo za najhujšo in najbolj krvavo v vsej španski državljanski vojni. Nacionalisti trdijo da so zavzeli 350 km² ozemlja, na katerem je 20 vasi in 145 utrdb, da so poglani v beg pet republikanskih divizij in zaplenili ogromne množine vojnih potrebščin, ki so pripadale trem armijskim zborom. Skupne izgube republikancev na teruelski fronti cenijo sedaj na 50 do 70 tisoč ljudi, izgube nacionalistov pa ne dosegajo niti dvajsetine tega števila.

London, 8. febr. o Velika nacionalistična ofenziva severno Teruela je nenadoma zastala. Nacionalistični oddelki so z neprestanimi napadi zamažali zavzeti moč-

ne republikanske postojanke pri Sierra Palmieri. Vse je že kazalo da bo ofenziva, v kateri so nacionalisti doslej med drugim ujeli enega republikanskega brigadnega generala, 11 majorjev in 100 drugih oficirjev, nazadnje le uspeha in da bo izvršen odločilni prodor proti jugu. V glavnem stanu nacionalistov so zaradi neuspeha zelo razočarani in sedaj naglo koncentrirajo čete na drugem delu fronte, da bi tam poskusili predreti republikanske obrambne postojanke.

Točno plačaj »Jutro« naročnino
Varni svojem zavarovalniku

Seja narodne skupščine

Med drugimi je bil sprejet predlog zakona o ustanovitvi novih okrožnih in sreskih sodišč

Beograd, 8. febr. p. Narodna skupščina je danes zvečer od 18. do 20.30 nadaljevala svoje delo. Predsedoval je podpredsednik Franjo Markić. Po odobritvi zapisnika je bilo predloženo skupščini večje število uredb, ki jih je izdala vlada na podlagi pooblastil v finančnem zakonu in ki jih mora sedaj skupščina naknadno odobriti. O teh uredbah bodo razpravljali najprej pristojni skupščinski odbori, največ finančni odbor. Nar. posl. Radoslav Vučić je predložil nujni predlog zakona o odškodnini za rekvizicije med vojno. V imenu vlade je minister Simonović sprejel nujnost in je skupščina takoj izvolila poseben odbor, da bo ta naknadno načrt proučil. V odboru sta med drugimi narodna poslanka Milan Mravljak kot član in Rudolf Plešković kot namestnik.

Minister pravde je zahteval izročitev nekaterih poslanev sodišču. Narodni poslanec Sekula Zečević je zahteval od predsedstva narodne skupščine pojasnila, zakaj odbor, ki je bil izvoljen, da prouči zakon o obvezni delovni službi, vse do danes še ni prišel z delom. Podpredsednik Markić mu je odgovoril, naj intervenira pri predsedniku odbora in če to ne bo pomagalo, bo predsedstvo skupščine ukrenilo potrebna.

Sledila je razprava o zakonu, ki predvideva ustanovitev nekaterih novih sreskih in okrožnih sodišč. O zakonu se je razvila obširna debata, v kateri so posamezni govorniki kritizirali načina reševanja takih problemov, drugi pa se zavzemali za ustanovitev sodišč v svojih volilnih srezih. Po končani debati je bil predložen zakon z večino glasov sprejet. Novo osnovana sodišča bodo pričela posloovati najkasneje 1. junija 1939, potrebnih kreditov pa se morajo zagotoviti že v proračunu za 1. 1939/39.

Prihodnja seja bo jutri dopoldne ob 8. Na dnevnem redu je proračun za leto 1938-1939 s finančnim zakonom. Razprava bo otvoril finančni minister s svojim slovoizjavo.

Novi poslanci

Beograd, 8. febr. p. Danes dopoldne je imel verifikacijski odbor narodne skupščine sejo, na kateri je razpravljalo o verifikaciji mandatov namestnikov umrlih narodnih poslancev in onih poslancev, ki so bili izvoljeni, o čemur imenovanosti za senatorje. Zanimiva debata se je razvila o nasledniku umrlega zagrebškega poslanca dr. Jurije. Njegov namestnik Čvetič je poslanec sresa Gline in je odklonil zagrebški mandat. Po mnenju opozicije bi moral

priti na njegovo naslednji namestnik s tega lista, toda vlada večina je sklenila, da proglasi za naslednika zagrebškega poslance Milosa Vidanovića, ki je bil namestnik poslance Kabilina. Namesto umrlega poslance Vidica iz Čakovca pride poslanec Ivo Škure iz Čakovca. Namesto pokojnega poslance Ljubinskega sresa Radkovića pride Pero Krtić, gradbenik iz Orahovega dola. Namesto poslance Todara Lazarevića, ki je bil imenovan za bana, pride Hasan beg Džinić iz Banjeluke. Namesto pokojnega širovinja Arandjelovića pride Vladimir Šulčić, samostojnik iz Velike Plane.

Seja kluba JNS

Beograd, 8. febr. p. Poslanski klub JNS je imel danes popoldne sejo, na kateri je razpravljalo o delu v Narodni skupščini ter je določil govornike za proračunsko razpravo.

Tiskarnarji pri predsedniku vlade

Beograd, 8. febr. p. Predsednik vlade dr. Stojadinović je nočujo v narodni skupščini sprejel deputacijo tiskarnarjev, knjigarnarjev in sorodnih obrti, ki mu je obrazložila svoje stališče glede osnovanja državnih tiskarn in glede monopolizacije šolskih knjig. Obenem mu je izročila obširno resolucijo, ki je bila sprejeta na zborovanju v Beogradu. Predsednik vlade je deputacijo pozorno poslušal in izjavil, da bo vlada vpoštevala njihove želje ter ugodila njihovemu predlogu glede sklenila širše ankete, ki naj podrobno prouči vse te probleme. Kar se tiče državne tiskarne, bo njeno poslovanje urejeno tako, da ne bo škodovalo interesom zasebnih podjetij.

Deputacija trboveljskih rudarjev v Beogradu

Beograd, 8. febr. p. Danes sta prispela v Beograd zastopnika rudarjev iz Trbovelj Franc Pliberšek in Filip Mirk ki sta v spremstvu nar. poslance Rudolfa Pleškovića obiskala ministrstvo za socialno politiko in nar. zdravje, da se informirata o nekaterih socialnih zadevah, ki se tičejo zlasti rudarjev. Bila sta tudi v ministru za šume in rudnike, kjer sta konferirala v zadevi zboljšanja § 50 in 82 novega pravilnika za Bratovščino skladnice, s katerima so bili rudarji posebno hudo prizadeti. Deputacija bo ostala v prestolnici do petka.

Beleške

Senatori KDK se pojdejo v senat

Svrstani javlja iz Zagreba, da so se v ponedeljek sestali na skenjanju dr. Mačeka senatorji, izvoljeni na listi Kmetstvo-demokratske lokalnosti. Na konferenci so razpravljali o rezultatu volitev in o nadaljnji taktiki. Soglasno je bilo sklenjeno, da senatorji, ki so bili izvoljeni na listi KDK, ne bodo sodelovali pri delu senata. V zvezi s tem je bila objavljena posebna izjava, ki so jo podpisali vsi izvoljeni senatorji razen dr. Kmetjevića, ki se nahaja v inozemstvu.

V zvezi s senatskimi volitvami je vodstvo HSS izdajalo iz stranke predsednika občine Ključ Muhameda Hasanbegovića, predsednika občine Velika Kladuša, Dragana Miljkovića, in predsednika občine Dragalić, Ivana Ivanovića, kar so glasovali za listo JRZ.

Še o unitarizmu JRZ

Govor ministra za šume in rudnike Bogoljuba Kujundžića je izval razumljivo pozornost. O njem molči samo tisk. Koprjarjeve ulice in smo zato prepričani, da bodo glasila katoliškega tiskovnega društva prezela tudi komentarje »Obzora« o govoru ministra Kujundžića, ki je danes poleg dr. Koroseca in dr. Spaha gotovo eden najbolj odličnih članov dr. Stojadinovićeve vlade. Čeprav sicer s velikim zadovoljstvom ponatiskujemo iz njega vse mogoče zadrževanja.

Zagrebški list vidi v izjavi ministra za šume in rudnike nov dokaz, da stoji JRZ na unitarističnem stališču, da je proti reviziji sedanje ustave in odločilo branilca načela državnega in narodnega edinstva. Po mnenju »Obzora« v teh vprašanih sploh ni nobene razlike med JRZ in parlamentarno opozicijo, katere glavna pobornika je JNS. Prav tako je tudi vlada nepopravljiva nasprotnica vsake federalistične z dr. Mačkom in unitaristične, ki jo bo vodila vlada dr. Milana Stojadinovića.

Lepi časi se še obetajo gospodi v Koprjarjevi ulici. Za centralizmom bodo morali stiliti v svoje globoke bisage še unitarizem, da o narodnem edinstvu in jugoslovenstvu niti ne govorimo. Bojimo se le, da nam bo končno prišel še kak gromovnik v »Slovenec« dokazovati, da jugoslovenski nacionalisti sploh nismo bili nikdar unitaristi in da so to že od pametnega slovenski katoliški voditelji in možje.

Pozabiljenje proslave

»Slovenec« opoldanski neboljenček žalostno toži, da v Sloveniji povsemoma pri šolskih proslavah premalo pozornosti namislovenskim možem ob tej ali drugi obletnici. Ves skrušen združuje: »O školo! Jeli ti ni bilo besede v šoli, o dr. Kreku tudi ne, o priliki Zupančičeve obletnice tudi ne, ob Prešernu tudi ne. Ali je mar Strossmayer za nas večjega pomena kakor Prešeren? Ali naj pretrekaš kar tako črtno iz svojega življenja? Ali Slovenci res ne znamo spoštovati svojih ljudi, ki so zarezali v naše življenje mejnik in mu dali nov obraz, novo pot? Pa ne, da ne bi imeli svoje zaslužne moče, duševne veličine, vredne spomina? Zganimo se!»

Tako je gospodje Le zganimo se, saj je že skrajni čas, da preidemo od besed tudi k dejanjem. Kdo vam je branil proslavljanje škola Jeglika, dr. Kreka, Otona Zupančiča in Prešerna? Nihče, samo časa niste imeli na nje misliti, ker ste imeli preveč drugih poslov.

Zveza hrvatskih kmetijskih občin

Poročali smo že o sestanku članov HSS, ki so imeli volilno pravico pri volitvah novih senatorjev za savsko banovino. Poleg inž. Kušitica je bil glavni govornik dr. Maček, ki je uvodoma pojasnil nastanek senata in obširno razlagal smisel sporazuma, sklenjenega 8. oktobra z beogradsko združenjo opozicijo. Nato je razčlenil trenutni politični položaj in znova naglasil, da hrvatski narod ne more odstopiti niti za las od svojih zahtev, ki jih je že ponovno dokumentarno formuliral.

V drugem delu svojega govora je priporočal dr. Maček vsem navzočim, naj čuvajo za vsako ceno disciplino in slogu v vrstah hrvatskega narodnega pokreta. Zupani morajo biti v najtesnejši stiki s političnimi organizacijami HSS. »Znane so mi težave, s katerimi se morajo boriti od ljudstva izvoljeni zupani in občinski odbori. Treba bo misliti na skupno organizacijo vseh kmetijskih občin, da bodo lahko v bodoče skupno in enotno zastopale interese kmetijskega stanu. Sodelovanje med občinami je treba izvesti v okviru Gospodarske Sloge. Naša želja je, da se tudi pri delu občine pokaže v polnem razmahu edinstvena ljudska volja.»

V zvezi z govorom dr. Mačka je že ustanovljeno tajništvo Zveze kmetijskih občin za savsko banovino. Tajništvo bo prevzel eden od poslancev, izvoljenih na dr. Mačkovi listi. Sileno organizacijo so ustanovili tudi predsedniki občin, člani HSS za primorsko banovino s sedežem v Splitu.

Ante Pavelić šef frankovcev

V Beogradu je izšel »Radikalni kole-dar«, ki objavlja med drugim tudi pregled političnih strank in skupin v naši državi. O hrvatskih strankah piše: »HSS je zbrala okoli sebe največji del Hrvatov na škodo drugih političnih strank, ki nič več ne obstojajo. Pravi šef današnjih frankovcev je dr. Ante Pavelić, ki živi kot zločinec proti državi v inozemstvu. Frankovci nimajo svoje posebne politične organizacije, pač pa so nekateri njihovi člani pristopili k stranki dr. Vladka Mačka.»

Radikalna šemilija je samo pozabila dostaviti, da so bili še nedavno ravno nekateri prav odlični frankovci zelo prisrčno sprejeti v Beogradu in da so prav vplivni prestolniski politični krogi še do večera polagali velike nade na sodelovanje s frankovci v borbi proti dr. Mačku. Pri tem jih ni prav nič motilo dejstvo, da se je dr. Maček s sporazumom od 8. oktobra izrekel za jugoslavijo in dinastijsko Karadrdjevićev, dočim je frankovski stališče v teh kardinalnih točkah več kakor dovolj znano.

Zrakoplov „SSSR 6“ razbit

Poneorešili se je v megli na poletu iz Moskve v Murmansk — 13 smrtnih žrtev med posadko

Moskva, 8. febr. a. Veliki ruski zrakoplov »SSSR 6« je imela nesodna katastrofa. Na poletu iz Moskve v Murmansk je v megli zadel ob vrh nekega hriba in se razbil. Od 19 moških posadke se jih je pri tem ubilo 13, 3 so bili lažje ranjeni, 3 pa so ostali nepoškodovani. O katastrofi poročajo naslednje podrobnosti:

Kakor dokazujejo radiogrami, je zrakoplov plet povsem v redu do trenutka, ko se je poneorešil. Poveljnik zrakoplova Godovencev je redno oddajal svoja poročila. V nedejo ob 20. so ljudje opazili zrakoplov ob obali Bologa morja, 19 km od Kandalaksa; kmalu nato se je zrakoplov skril za oblako in je bilo le še nekaj časa čuti ropot motorjev.

Otm so priprave vojske o katastrofi, je bila takoj organizirana reševalna ekspedicija, ki se je odpravila na kraj nesreče s samimi in peti 18 km od Kandalaksa so našli le še razvaline zrakoplova. Poveljnik Godovencev in njegov namestnik Kalavina sta bila mrtva. Med smrtnimi žrtvami je tudi tretji kapitan Riklind, četrti kapitan Počkin in mehanika Novikov in Barmakia so lažje ranjeni, nepoškodovani pa so ostali samo inž. Justinovič, inž. Volovjev ter mehanik Mladjugin. Poneorešeni zrakoplov bi moral biti sodelovati pri reševanju Pajoninove znanstvene ekspedicije v polarnih vodah.

Mariborski mestni svet

60 milijonski proračun soglasno odobren

Maribor, 8. februarja.

Mariborski mestni svet je na svoji nočujoj seji soglasno odobril novi proračun mestne občine, ki znaša dobrih 60 milijonov dinarjev. Zupanstvo je tudi vztrajalo pri tem, da se s novim proračunskim letom uvedeta dve novi davščini, taksa na tuje, ki jo bodo morali plačevati gostinjska podjetja in 10 odstotna določila za neposredne davke za pobiranje brezposelnosti. Na drugi strani namerava občina s novimi gradnjami in cestnimi deli povziti gradbeno delavnost v Mariboru. Sredstva za to bo v prvi vrsti črpala iz kalderminkskega fonda.

Uvodoma je zupen pozdravil novega sreskega načelnika dr. Šiško in sporočil, da sta bila v disciplinski odbor imenovana mestna svetnika dr. Miler in Osvatčič, v gradbeni odbor pa mestna svetnika Stabej in prof. Prijatelj.

Finančni referent mest. svet, Hrastelj je nato obširno obrazložil vse podrobnosti proračuna, ki je po njegovem mnenju sestavljen po načelu o skrajni štednji.

Proračun za 1938/39 izkazuje na dohodkih ter izdatkih 60.135.100 din. Proračun mestne uprave brez podjetij je za 2.355.890 georacun podjetij pa za 640.070 višji od prejšnjega leta.

Posamezne partije so v naslednjem odstotnem razmerju: Izdatki: Osebnih izdatki 12,5%, splošna mestna uprava 9,94%, osebna in imovinske varnosti 1,25%, finančna stroka 12,71%, gradbena stroka 4,06%, zdravstvo 3,86%, socialno skrbstvo 7,14%, šolstvo 2,68%, znanost in prosveta 0,45%, obrt, trgovina in turizem 0,63%, razno 0,33%, mestna podjetja 50,70%. Dohodki: Splošna mestna uprava 0,9%, mestne davščine 20,88%, finančna stroka 8,77%, gradbena stroka 1,35%, socialno skrbstvo 0,09%, razno 2,78%, mestna podjetja 56,10%. Regulacijski sklad: Izdatki 668.000, dohodki 668.000 din. Ustanove: Izdatki 8.705,50, dohodki 5.753,50 din.

Novi proračun je bistveno izenačen s proračunom drugih mest v državi in odgovarja vzoru, ki ga je izdalo ministrstvo za finance. Mestno upraviteljstvo je v proračunu likvidirano. Glavne poseje je prevzela premoženjska uprava, ostali deli poslov pa prevzela socialna politični urad in mestno knjigovodstvo. Osebe se prideli mestnemu knjigovodstvu kot eksekucijski oddelci.

Znato so v tem proračunu zvišane partijske osebe, splošne mestne uprave, socialnega skrbstva in turizma. Pri mestni upravi se je zvišal izdelek za osebe predvsem zaradi povziranja prejemkov namestencev. Povzlek pri splošni mestni upravi je nastal predvsem zaradi popravila gradu, preureditve selanega muzejskega poslopja za policijsko kasarno, a čimor bo urejeno težko vprašanje nastanitve policijskega moštva, zaradi popravila hiše Akkerberga ulica 6 (Vesna) in zaradi nabave aparature za preizkuševanje vodomerov.

Socialno skrbstvo je zvišano v prvi vrsti zaradi prispevka Pomožni školi 300.000 za izrednih podporn brezposelnih din 80.000. Prvi izdelek je krit s prihvalki iz prejšnjih let, drugi pa s socialno davščino. Izredno visoka dotacija Pomožne akcije je potrebna, ker so prostovoljni prispevki vrsto leto manjši. Socialna davščina je predvidena kot posebna nova 10% določila na vse posredne davke.

Kar se tiče povziranja postavke za turizem, bo uvedena nova taksa na bivanje tujcev v Mariboru.

Amortizacija in obretovanje mestnih dolgov predstavlja najtežje breme, mestnih financ: vplivb temu pa so bile vse anuitete točno plačane. V letu 1937/38 se je do-

Novi predpisi za tujce v Avstriji

Dunaj, 8. febr. v. Vlada je predložila posvetovalnemu odboru nov zakon o tujcih. Zakon določa svobodni dostop na avstrijsko ozemlje vsem tujcem, ki izpolnjujejo obstoječe zakonske predpise. V bodoče bodo morali le oni, ki iščejo v Avstriji zaslužka, pridati kot podjetniki ali namestenci, prositi za osebno dovoljenje, vsak drug tujec pa bo mogel brez nadaljnega bivanja tri mesece v Avstriji. Stroji predpisi veljajo le za one, ki prejemajo kakršnokoli podporo od avstrijskih organizacij. Ti bodo podvrženi strogi kontroli, da se prepreči dostop ljudi, ki v političnem pogledu niso zaželeni.

Značilen Gogov ukrep

Vlada bivšega predsednika rumunske vlade Tatarasca je izdala seznam hitlerjevskih knjig, katerih uvoz in razpečevanje je bilo strogo prepovedano. Na indeksu je bilo okoli 80 raznih del, med njimi biografije Hitlerja, maršala Göringa, ministra za poljedelstvo Darreja, vsa dela Alfreda Rosenbergova itd. Pred dnevi se je javila pri predsedniku rumunske vlade Gogi deputacija Nemške ljudske stranke v Rumuniji in ga naprosila, naj razveljavi prepoved uvoza in prodaje prepovedanih narodno socialističnih knjig. Predsednik Goga je res takoj odredil ukinitve prepovedi uvoza omenjenih knjig z utemeljitvijo, da je bila to kulturna eromaha, ki je ne more trpeti niti minute več. Njegov korak je izval veliko zadovoljstvo v rajbovskem tisku, ki ga tolmači kot nov dokaz skrajnej Gogove vlade za narodni socializem.

Kitajski odpor ne popušča

Mnenje tujih vojaških opazovalcev o položaju na kitajskih frontah

Sanghai, 8. febr. o. Vestem iz japonskih krogov mednarodni vojaški opazovalci odločno oporekajo in naglašajo, da dolele nikakor še ni bilo mogoče ugotoviti, da bi kitajski odpor na severnih kitajskih frontah kakorkoli popustil. Japonci so sicer res zavzeli mesto Pengpu, toda pri tem so imeli izredno veliko izgube. Fronta se razteza s zmerom vzdolž reke Vaj, ob kateri se pravkar razvijajo nove krvave borbe, vse pa kaže, da so Kitajci sklenili onemogočiti Japoncem prodor proti Suečavu in Kingju-anu.

Po najnovejših informacijah so Kitajci zavzeli jugozapadno od Sanghaja mestce Juang, ki je le kakšnih 20 km oddaljeno od Hangčova v smeri proti zapadu. Tri divizije kitajske redne vojske prodirajo sedaj proti Hangčovu. Tudi na gornji fronti ob progi Tienčin-Pukov so se znova razvili hudi boji. Po zadnjih vesteh so dosegli Kitajci, ki jih tam vodi sam maršal Čang-kajšek, več pomembnih uspehov, tako da so se morali Japonci umakniti za nekaj kilometrov s svojih prednjih postojank. Kitajsko letalstvo pri tem uspešno podpira vojsko na kopnem.

Letalski napadi na Kanton

Hongkong, 8. febr. o. Japonska letala so davi znova močno bombardirala zunanje dele Kantona. Svoj napad so koncentrirala predvsem na železniško progo Kanton-Hongkong, na letališče, železniška skladišča, mostove in arzenal. Na Hongkong in na okolico so vržla ogromne množice letakov, ki pozivajo ljudi, naj se pridružijo začasnemu vladi v Peking. Druge eskadrile letal so sipale te letake po vsem Kvantungu in Kvanšuju.

Ultimat mestu Amoj

Nanking, 8. febr. AA. Japonsko vojno brodevje, ki blokira pristanišče Amoj, je poslalo mestnim oblastem ultimatum, v katerem zahteva, naj se mesto takoj preda, ker ga bodo sicer napadli z letali.

Japonska se bo nadalje oboroževala

Tokio, 8. febr. w. Med proračunsko razpravo v parlamentu je vjral minister izjavil, da ima Rusija po zanesljivih informacijah pripravljene v Jlavivostoku 1500 najmodernejših vojni letal, s katerimi bi mogla v par urah napraviti silna opustošenja na Japonskem. V zadnjih mesecih je Rusija za več ko 20 odstotkov povečala svojo oborožitev na Daljnem vzhodu. To dejstvo in splošno naraščanje oboroževanja po vsem svetu silita Japonsko, da tudi sama pripravi vse potrebno za svojo obrambo. Svetovni položaj ne dopušča, Japonski nobenega drugega izboda, kakor da sledi zgledu drugih držav in se do zob oboroži. Cela vrsta konferenc za dosego razorožitve ali vsaj omejitve oboroževanja se je končala brez uspeha in se ves svet mrzlično oborožuje.

Francoska nota Japonski

Pariz, 8. febr. AA. Francoska vlada je v smislu sporazuma z Anglijo in Zedinjenimi državami že pred dnevi poslala v Tokio noto, v kateri želi pojasniti, ali namerava Japonska res v kratkem graditi vojne ladje s tonazlo nad 35.000 tona. V noti opozarja Japonsko na določbe londonskega pomorskega sporazuma in še posebej na obveznost, da

se ne smejo graditi vojne ladje preko 35.000 ton in s topovi, katerih kaliber bi bil večji kakor 406 mm. Če japonska vlada na to noto ne bi odgovorila, se bo francoska vlada posvetovala z zastopniki ostalih sil, ki so podpisale londonsko pomorsko pogodbo, da bi se zagotovila ponovno svoboda glede gradnje vojni ladij. Nota pravi končno, da je francoska vlada pripravljena pogajati se z japonsko za določitev novih omejitev glede tonaze vojni ladij in kalibra topov na njih.

Bombardiranje Hankova

Hankov, 8. febr. AA. Ocean japonskih letal je davi bombardiral letališče v Hankovu in zatem se bližnje predmestje Han-niang. Nekaj bomb je zadelo veliko tovarno v Hanjangu, kjer je nastala strašna eksplozija.

Avtomatska centrala v Dubrovniku

Dubrovnik, 8. februarja. AA. Danes se na lep in svečan način v Dubrovniku izročil v promet novo avtomatsko telefonsko centralo za Dubrovnik in okolico. V navzočnosti bana Ivanovića, dubrovniškega škofa Carevića, poveljnika Boke Kotorske generala Ljubičića, poštnega ravatelja Rapoteča in velikega števila odličnih predstavnikov dubrovniškega javnega življenja je načelnik Popović objasnili gradnjo centrala in njeno delovanje. Popović je poudaril, da bo ta centrala v marsikaterem oziru Dubrovniku in njegovemu napredku v turističnem in gospodarskem pogledu prinesla mnogo koristi.

Zatem je direktor ostanjske poštne-direkcije Rapoteč prevzel centralo ter v krajšem govoru poudaril, da se bo pošto osebe njegove direkcije in posebno še dubrovniške pošte potrudili, da v vsakem oziru zadovolji potrebam interesentov. Za Rapotečem je govoril glavni tajnik trgovske zbornice Džurilin, ki se je v imenu dubrovniških gospodarstvenikov zahvalil za lepo in koristno tehnično napravo, prošil pa je, da se pokloni čim večja pažnja tudi medkrajevemu omrežju.

Iz carinske službe

Beograd, 8. febr. p. Za šefa carinske centralne blagajne v Ljubljani je imenovan Ljubomir Džukanović, višji carinski kontrolor v Preki, za carinskega kontrolorja v Mariboru pa Viktor Fabjan, carinski kontrolor v Ljubljani.

Beck pojde v Rim

Berlin, 8. febr. v. Po informacijah v nemških vladnih krogih bo poljski znanjmi minister Beck meseca marca oficijelno obiskal Rim.

Uničevanje telefonskih celic na Dunaju

Dunaj, 8. febr. v. Narodni socialisti so v pretekli noči zopet vzpizorili sivoevratno demonstracijo. Spravili so se na javne telefonske celice. V manjših oddelkih na kolesih in motorjih so obradili skoraj vse mesto in uničili okrog 300 javnih telefonskih govornic. Na telefonskih celicah so razbili vse šipe, ponekod odtrgali tudi strehe, vse telefonske aparate pa uničili, da so poštni upravi povzročili precejšnjo škodo. Preden je prišla policija, so že izginili. Danes so zaprli okrog 20 osebnih celic, izmed katerih pa so morali večino zopet izpušiti.

Dar belgijskim bojovnikom

Beograd, 9. febr. p. V bruseljskem bojevišnem domu bodo 20. t. m. otvorili jugoslovensko dvorano za vojni trofejni, ki so jih poklonili jugoslovenski bojovniki svojim belgijskim tovarišem.

Usodna eksplozija stare granate

Bitolj, 8. febr. p. Dopoldne je v Bitolju eksplozirala stara granata izza vojne. Pri eksploziji je bil en delavec ubit, več pa smrtno nevarno ranjenih.

Vremenska napoved

Zemunske vremenske poročilo: Visoki pritisk prevladuje ekoro nad vso Evropo in je bilo vreme malone nad vsem kontinentom jasno. Depresija na skrajnem severozapadu je v Angliji in Skandinaviji povzročila nekoliko dežja. Zaradi depresije nad Rusijo so se tam vreme nekoliko pooblačilo in je ponekod deževalo, drugod snežilo. V severni polovici kontinenta je temperatura nekoliko padla, drugod pa so ni mnogo spremenila. V Jurokskih je vedno v Prigorju, na skrajnem severozapadu in v Podunavju. Drugod je prevladovalo delno oblačno, delno vedro vreme. Ponekod je bilo tudi precej meglice. Temperatura se ni znatno spremenila. Najnižja Sarajevo — 6, najvišja Mostar 14 C.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno vedro, jutraj mogoče po vsej državi razen na jugu, kjer bo vreme nekoliko oblačno. Zagrebška: Vedro, višje temperature. Dunajška: Po večini jasno, v nižinah jutraj megleno, v planinah mraz, padevni temperatura nad ničlo.